

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Adalet Bakanı Akın Gürlek** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ceylan AKÇA CUPOLO

Diyarbakır Milletvekili

Mardin'in Derik ilçesinde 12 Haziran 1994 tarihinde gözaltına alındıktan sonra bir daha kendisinden haber alınamayan Vejdin AVCIL da zorla kaybettirilenlerdendir. İHD'nin kayıp yakınlarıyla beraber basına yaptığı açıklamasına göre; "30 yaşındaki Vejdin AVCIL, Mardin'in Derik ilçesinde çiftçilikle uğraşıyordu ve 5 çocuk babasıydı. 12 Haziran 1994 günü, Vejdin AVCIL Kızıltepe'den gelen işçilerle harmanda çalışırken Derik'e bağlı Adakent köyüne jandarmalar baskın yaptı. Köylüleri meydanda topladıktan sonra evlerde arama yapan jandarmalar, Vejdin AVCIL'ın evinde herhangi bir şey bulamamalarına rağmen Vejdin AVCIL'ı örgüte yardım yataklık yaptığı iddiasıyla gözaltına aldı. AVCIL gözaltına alındıktan bir-iki saat sonra tekrar evin olduğu yere getirildi. Jandarma bu kez de AVCIL'ın evinin ahırında sığınak olabileceği gerekçesiyle kontrol etmeden bombayla patlattı. Ancak var olabileceği iddia edilen sığınak bulunamadı. Avcıl ailesi Derik'te, Mardin'de, Kızıltepe'de resmi kurumlara başvuru yaptı. Derik Savcılığı cevaben; "kusura bakmayın, başınız sağ olsun Vejdin AVCIL örgüt üyeleriyle askerler arasında çıkan çatışmada örgüt üyelerinin atması olduğu bomba sonucu yaşamını yitirmiştir" dedi. Avcıl ailesi cenazelerini almak için başvurduklarında ise hiçbir yerden bilgi alamadı. Vejdin AVCIL'ın ailesi evlerine yapılan baskınlar sonucunda Muş'a göç etmek zorunda kaldı. Muş'a gittikten sonra da evlerine her misafir geldiğinde evleri basılmaya devam edildi. 2008 yılında aile Vejdin AVCIL'ı bulmak için tekrar harekete geçti. Olaydan 18 yıl sonra İHD Mardin Şubesinin çabası ile Vejdin AVCIL'ın sahte tutanakla "Çatışmada ölen terörist" diye gömüldüğü toplu mezaradaki kemiklerine ulaşıldı. DNA testiyle kimliği 2012 yılında kesinleşen AVCIL'ın kemikleri ailesine hemen teslim edilmedi. İki yıl sonra cenaze önce Çorum'a oradan Mardin'e en son da Şubat 2014'te Muş'a gönderilerek ailesine teslim edildi ve Muş'un Kızılmecit köyünde defnedildi. Kemiklerin bulunmasının ardından Mardin Cumhuriyet Başsavcılığının hazırladığı 16/07/2012 tarih ve 2012/1150 sayılı iddianamede AVCIL'ın kaybedilmesinden sorumlu tutulan, dönemin Derik İlçe Jandarma Komutanı Tuğgeneral Musa Çitil için "Şüpheli olsun olmasın sivil vatandaşları çeşitli şekillerle ve tamamen keyfi bir şekilde öldürdüğü anlaşılmıştır," denildi. Savcılık, AVCIL dahil 13 benzer cinayeti de inceleyerek bu cinayetlerden sorumlu tuttuğu dönemin Derik komutanı olan Musa Çitil hakkında iddianame hazırladı. 21 Mayıs 2014 tarihinde ise Musa Çitil hakkında beraat kararı verildi."

Bu bağlamda;

1. Önergede bahsedilen ve zorla kaybettirilenlerin akıbeti ne olmuştur? Cenaze ve/veya mezar yerleri nerededir?
2. Bu olaydaki failer/azmettiriciler/devletle ilişkili paramiliter odaklar açığa çıkarılmış, yargılanmış ve cezalandırılmış mıdır?
3. Kişinin akıbeti ortaya çıkıncaya kadar hukuken kesintisiz bir biçimde işlenmeye devam eden bir suçta, hangi kanun maddesi zamanaşımından bahsederek faili korurken, geride kalanların ömür boyu sürecektir adalet arayışına bir son tarih koyabilir?
4. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) *yaşam hakkı ihlali, etkin soruşturma yürütmek ve işkence yapmak* suçlarından oybirliğiyle Türkiye'yi mahkûm ettiği dosyalar, söz konusu kararların ardından neden yeniden açılmamış, failerin/azmettiricilerin/devletle ilişkili paramiliter odakların cezalandırılması için neden somut adımlar atılmamıştır?
5. Kamuoyunda politik faili meçhul dosyalarını da etkin biçimde soruşturması, uluslararası hukuka ve vicdanlara aykırı olarak zamanaşımı gerekçesiyle kapatılan dosyaları yeniden açması umulan Faili Meçhul Suçları Araştırma Daire Başkanlığının yanına faili belli olan suçlar için de Gözaltında Zorla Kaybetme Suçları Araştırma Dairesi kuracak mısınız?